

Kupujte VOJNE BONDE!
Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
Oglasi v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte VOJNE BONDE!
The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium

VOL. XXVII.—LETO XXVII.

CLEVELAND, OHIO, FRIDAY (PETEK), OCTOBER 13, 1944

STEVILKA (NUMBER) 239

150 nacijskih letal se pridružilo bitki v Aachenu

LJUTA BORBA DIVJA NA MEJI VZHOD. PRUSIJE

Nemške sile vržene nazaj na 110 milj dolgi fronti; Rusi pred vrati Rige

LONDON, petek, 13. oktobra. — Ruske čete so danes prodrle v zapadni Litvaniji na postojanke, ki so samo devet milj oddaljene od mesta Tilsin in so pred navalom na Vzhodno Prusijo vrgle Nemce nazaj na čeli 110 milj dolgi fronti.

Moskva poroča, da so druge sovjetske sile prodrle pred vrata latvijske prestolnice Rige, od katere se nahajajo samo še pet milj, medtem ko se Rusi nahajajo samo 15 milj od luke Liepaja (Libau) na baltiški obali.

Medtem Rusi vztrajno sekajo v pasti zajeto nemško armado, broječo okrog 150.000, mož, ki je bila odrezana pred tremi dnevi, ko je Rdeča vojska prodrla na obrežje Baltijskega morja severno od obkoljenega Memela.

Prodiranje na jugu

Na južni fronti so Rusi večeraj zavzeli železniško stekalnice Oradea, ki nudi zadnji izhod za beg nemških čet, ki bežijo iz Sedmograške, obenem pa so vrgli še eno kolono proti ogorjeni Budimpešti in razširili mostišče na vzhodnem bregu reke Tise.

Subotica padla

V severni Jugoslaviji so Rusi zavzeli Subotico, važno železniško in cestno križišče, ki veže nacijsko fronto med Madžarsko in Jugoslavijo.

Subotica se nahaja 23 milj južnozapadno od Szegeda, drugega največjega madžarskega mesta, ki je padlo v sredo.

Južno od reke Donave so Rusi in partizani maršala Tita zavzeli Smerdovo, ki leži samo 23 milj južnovzhodno od Belgrada, o katerem izgleda, da bo vsak čas osvobojen.

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

Greenwood, Wis. — Louis Arch je bil 28. avgusta obveščen, da je bil njegov sin S/Sgt. Steve Arch ranjen v Franciji. Dne 2. septembra pa je prejel obvestilo, da je sin umrl za ranami. Pri vojaki je bil štiri leta in je služil v Angliji, Afriki, Italiji in v južni Franciji. Preko njega je bil 18 mesecev. Zapuščena ometa, tri brate (eden na študentskem v Italiji) in tri sestre. Star je bil 26 let.

Bwabik, Minn. — V Franciji je bil ubit Sgt. Joseph Urick, star 38 let. Njegova mati je bila obveščena 28. avgusta, da je bil sin ranjen 10. avgusta. Dne 19. septembra pa je bila obveščena, da je umrl vsled ran 11. avgusta. K vojakom je bil poslan v Anglijo. Po smrti njegove matere zapuščena sestro in sedem bratov, od katerih sta dva pri vojaki in dva učitelja.

ALI BOMO V AMERIKI POMAGALI, DA SE URESNIČIJO GOEBBELSOVA PRIČAKOVANJA?

Cartoon courtesy of Independent Voters Committee of the Arts and Sciences for Roosevelt

Nacijski propagandni minister tolaži firerja: "Saj še ni vse izgubljeno, Adolf! Dewey dobro dela za nas v Ameriki. Do 7. novembra ti še ni treba obupati!"

Podpredsednik Zed. držav bo nocoj govoril v S. N. Domu

Uprava doma je dala dvorano na razpolago Millerjevi organizaciji. Councilman Kovačič zagotavlja, da ne bo prišlo do nobenih incidentov

Uprava S. N. Doma na St. Clair Ave. je včeraj navzlic komplikacijam, ki so nastale radi boja med okrajno dem. organizacijo Ray T. Millerja in demokratsko organizacijo v 23. vardi, dala Millerju na razpolago dvorano, in v S. N. Domu se bo danes ob 8. uri zvečer vršil shod, na katerem bo nastopil kot govornik Henry A. Wallace, podpredsednik Zed. držav.

Drugi shod, na katerem bo Wallace nocoj govoril, se bo vršil v Music Hall mestnega avditorija na E. 6th St. (Državljanjski odbor, ki prireja shod v Music Hall, je poslal v urad Enakopravnosti brezplačne vstopnice. Oni, ki jih želijo, naj se zgledajo v našem uradu do 6. ure zvečer.)

Izjava councilmana Edwarda Kovačiča

"Cleveland Press" je včeraj v zvezi s kontroverzo, ki je nastala glede rabe dvorane S. N. Doma za shod redne demokratske organizacije, objavil poročilo, v katerem je bilo rečeno, da bodo pristaši John H. Gornikove demokratske organizacije v 23. vardi morda postavili pikete pred dvorano kot protest proti Millerjevi taktiki.

Omenjeno poročilo pa je bilo očitno netočno. Councilman Edward Kovačič iz 23. varde, ki stoji na strani Gornika v njegovem boju proti Millerju, nam je danes zjutraj podal naslednjo izjavo:

"V javnosti se je napravil vtis, da so demokratje v 23. vardi proti temu, da bi podpredsednik Zedinjenih držav, Henry A. Wallace govoril v S. N. Domu. To absolutno ni resnica, kajti naša skupina stoji odločno za Wallace-om, in seveda tudi stoprocentno podpira predsednika Roosevelta.

Apel na javnost, da se shoda udeleži

"Nocoj se ne bo zgodilo ničesar, kar bi utegnilo kogarkoli spraviti v zadrego. Vršile se ne bodo nobene demonstracije kakršnekoli vrste.

Kratke vesti

TRUMAN PREHLAJEN, NOČE POLJUBLJATI OTROK

NEW ORLEANS, 12. oktobra. — Dem. podpredsedniški kandidat Harry Truman je danes govoril pred skupino 300 mladih mater, katerih možje se nahajajo v armadi. Med njimi jih je bilo mnogo, ki so imele deteta v naročju, ampak Truman ni hotel nobenega izmed detet poljubiti. Niti ni hotel vzeti v naročje dvočkov, da bi se ga v taki pozi fotografiralo. Pojasnil je, da je prehlajen in da bi kateri izmed otrok dobil prehlad od njega.

ROOSEVELT SE IZOGNIL POLJSKEMU MEJNEMU SPORU

WASHINGTON, 12. oktobra. — Danes je obiskala predsednika Roosevelta deputacija "Kongresa ameriških Poljakov," ki mu je izročila spomenico, v kateri se apelira na Zed. države, da čuvajo "teritorijalno neotakljivost" poljske države. Predsednik je deputaciji povedal, da želi, da Poljska postane "velik, reprezentativen in miroljuben narod," toda ni rekel ničesar glede mejnega spora med Poljsko in Rusijo. Poudaril je, da niti njemu, ki ima kot predsednik najboljšo vire na razpolago, ni mogoče reči, kaj se prav za prav danes dogaja v notranjosti Poljske.

HITLER JE VERJEL V REVOLUCIJO V AMERIKI

WASHINGTON, 12. oktobra. — Dr. Herman Rauschnig, bivši predsednik svobodnega mesta Gdanska in nekdanji član nacijske stranke, ki živi že več let v Ameriki, je danes pri masnem vztrajnem procesu izpovedal, da je bil Hitler svoj čas trdno prepričan, da je sposoben zanetiti revolucijo v Zed. državah. Nekoč mu je Hitler povedal, da se bo v ta namen v Ameriki poslužil istih sredstev, "ki so bila tako uspešna v Nemčiji."

RUSIJA BO KUPILA TURBINE V ZED. DRŽAVAH

WASHINGTON, 12. oktobra. — Vojno produkcijski odbor je danes naznanil, da je odobril naročilo sovjetske vlade za zgraditev devet hidro-električnih turbin, ki bodo instalirane v veliki elektrarni v Dnjeprostroju, ki je bila uničena tekom umika Rdeče vojske leta 1941.

WILLKIEVO TRUPLO DOSPELO V INDIANO

RUSHVILLE, Ind., 12. oktobra. — Danes je bilo truplo Wendell Willkieja položeno v kapelo, odkoder bo prenešeno v mavzolej, dokler se ne vrne njegov edini sin, ki se kot častnik v mornarici nahaja v aktivni službi na Atlantskem oceanu.

KLUB ŠT. 49 J. S. Z.

V nedeljo, dne 15. oktobra se vrši seja Kluba št. 49 J. S. Z. v Slovenskem delavskem domu, na Waterloo Rd. Pričetek ob 9:30 uri zjutraj. Članstvo se vabi na udeležbo.

ZADUŠNICA

Ob priliki prve obletnice smrti Magdalene Krenžar, se bo v nedeljo ob 7. uri zjutraj brala zadušnica v cerkvi sv. Vida. Sorodniki in prijatelji so vabljeni, da se opravila udeleže.

AMERIKANCI SO ZAVZELI VOJNE TOVARNE V PREDMESTJU; SO PIPRVLJENI ZA ZADNJI NAPAD

LONDON, petek, 13. oktobra. — Nemška vrhovna komanda je snoči vrgla 150 bojnih letal v obrambo gorečega Aachena, medtem ko je ameriška infanterija iztrgala Nemcem predmestje na severovzhodu, kjer so Nemci besno branili tamkaj se nahajajoče vojne tovarne.

Vesti s fronte pravijo, da je 750 ameriških težkih bombnikov. Zavezniška sila je tekom dneva izgubila samo tri bombnike. Velik napad na Formoso

PEARL HARBOR, 12. oktobra. — Japonski radio je danes poročal, da je največja zračna sila, ki je bila kdaj v akciji na Pacifiku, vpriporila napad na "japonski Pearl Harbor" na Formosi. Poročilo pravi, da se je napada udeležilo tisoč ameriških letal.

5.000 zavezniških letal nad Nemčijo

LONDON, 12. oktobra. — Danes je razbijalo vojaške in industrijske tarče v Nemčiji okrog 5.000 zavezniških bombnikov in bojnih letal. Napada na nemške tarče se je udeležilo

Mussolini baje resno bolan; živi v večnem strahu, da ga čaka nasilna smrt

ZENEVA, 9. oktobra. (O. N. A.) — Švicarski list Gazette de Lausanne poroča iz švicarsko-italijanske meje, da je propadli italijanski diktator Benito Mussolini zaprosil, da pošljejo k njemu duhovna, da se izpove.

Duhoven, katerega ime je ostalo prikrito, je bil več ur pri njem v vili Gargnano v severni Italiji. Ko je duhoven prišel v Mussolinijevo vilo, so ga natančno preiskali, kajti propadli diktator se silno boji, da ga bo kdo ubil.

Govorice trde, da je Mussolini sam pripovedoval svojim najožjim prijateljem, da "ga bodo kmalu in kar na lepem našli mrtvega" — da ako se Italijanom ne bi posrečilo, da pridejo do njega, potem bodo Nemci sami skrbeli za to, je baje rekel Mussolini svojim prijateljem.

Mussolini pa je tudi resno bolan. Zdravniki so mu predpisali jako strogo dieto, katero pa Mussolini ne drži. Nasprotno, častnikarji poročajo, da je celo začel jemati različne preparate, ki še bolj izpdkopujejo njegovo zdravje.

Vesti z bojišč

Kroček št. 1 Progresivnih Slovencev prosi vse tiste, kateri bodo prinesli obleko za siromake v Jugoslaviji, v Slovenski narodni dom, da upoštevajo sledeča navodila: Obleka naj bo čista in zakrpana. Ne nosite starih nogavic ali čevljev, ker navodila od štirih odborov, so, da te morajo biti nova. Članice kročka št. 1 so prošene, da nocoj pridejo v Slovenski delavski dom, da se stvari lepo uredi, kajti dela je veliko. Prostor za pobiranje obleke je odprt do 10. ure vsak večer razven ob nedeljah.

Podprimo borbo Amerike za demokracijo in svobodo sveta z nakupom vojnih bonдов in vojno-varovalnih znamk!

bil poklican v marcu 1943, preko morja pa je bil poslan prošlega maja.

Saržent Albert Perna, star 25 let, je bil 2. septembra ranjen v Franciji in se sedaj zdravi v Angliji. Njegova žena Ann in 2-letni sinček stanujeta na 969 Nathaniel Rd. Njegova mati Mrs. Regina Perna stanuje na 939 Evangeline Rd.

Naši fantje-vojaki

CIO potrošila \$3,000

Kupujte vojne bonde in vojno-varovalne znamke, da bo čimprej poraženo osiše in vse, kar ono predstavlja!

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE - HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROČNINI)

By carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
For One Year — (Za celo leto)\$9.50
For Half Year — (Za pol leta)3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece)2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year — (Za celo leto)\$7.50
For Half Year — (Za pol leta)4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece)2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year — (Za celo leto)\$9.00
For Half Year — (Za pol leta)4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

DONALD BELL:

RUSIJA IN JAPONSKA

Mnogo je ugibanja v diplomatskih krogih, da-li bo Rusija napovedala vojno Japoniki ali ne, čim bo Hitler premagan v Evropi.

Govornice pravijo, da so tako trdili nekateri soudeleženci konference v Quebecu. Tri druga dejstva so dala novega gradiva tem domnevam: Prvič, da je rusko časopisje kazalo v zadnjem času mnogo več zanimanja za dogodke na Tihem oceanu in Daljnem vzhodu, in celo naravnost povedalo, da je položaj Japonske jako težak, a da bo v bližnji bodočnosti postal celo obupen. Drugič, pripovedujejo korespondenti, ki prihajajo iz Rusije, da bi našla sovjetska vlada vsak dan več zaslombe v javnosti za udeležbo v vojni na Daljnem vzhodu. Tretjič, in to je najbolj važno, vojna na Kitajskem se razvija jako neugodno. Ako se bodo stvari na tem bojišču nadaljevale kot do zdaj, utegne nastati na Daljnem vzhodu tak položaj, da bi bila vojna proti Japoniki jako dolga. Skratkati bi jo mogla edino le Rusija, s tem, da aktivno poseže vmes.

Dvoje stvari govori proti temu, da bi se Rusija udeležila vojne proti Japoniki. Prvič, noben narod ni tako strahotno trpel v vojni kot Rusi. Jasno je, da si žele miru, in priložnosti, da posvetijo svoje sile obnovi svoje dežele. Drugič, Rusija je podpisala dne 13. aprila 1941 z Japoniki pogodbo nevtralnosti, ki veže obe deželi za 5 let.

Ta pakt nevtralnosti najbrž ni treba preveč resno upoštevati. V interesu obeh držav je bilo, držati se tega pakta striktno, dokler ni bila vojna med osiščem in zaveznicami odločena. Toda Rusi niso tega dogovora nikdar tako globoko spoštovali, da ne bi pošiljali orožja kitajskim armadam. A na drugi strani je tudi dobro znano, posebno pa v Moskvi, da Japonci ne bi bili čakali niti trenutka, ako bi bila Rusija v Evropi poražena, in-jo takoj napadli izza hrbtna. Poleg tega pa obstoja malo negotovosti glede zadnjega leta tega pakta. Ako namreč ta pogodba ni obnovljena leto dni predno poteče, torej v prihodnjem aprilu, je popolnoma jasno, da mora slediti vojna — in v takem slučaju ne bi mogla nobena država čisto mirno sedeti in počakati, da poteče rok. Poleg tega pa je tudi Daljni vzhod že po svoji tradiciji tisti konec sveta, kjer pogodbe in pakti kar izginejo vzpričo "incidentov." Iz vsega tega je razvidno, da je vprašanje pravzaprav le, da-li je v interesu Rusije, da gre pomagat zahodnim velesilam ali ne, čim bo vojna v Evropi končana.

Malo verjetno je videti, da bi Sovjetska Rusija hotela v Aziji novih teritorialnih pridobitev. Rusi se bodo morali najprej posvetiti ureditvi njihovih velikanskih ozemelj. Varnost v povojnem svetu pa je po ruskih idejah v naslednjem: Vzdržati njihove zahodne meje širok pas prijateljskih dežel, a v ostalih delih Evrope enakost vpliva z Anglo-saksoni. Ravno isto načelo bo veljalo tudi za Azijo. Rusi bodo gledali na to, da bodo njihovi neposredni sosedje prijatelji, a na Japonikem jim bo to tega, da dele vpliv z Anglo-saksoni.

V vsej zgodovini, je bila Japonska največji ruski sovražnik na Daljnem vzhodu. Nasprotstvo obeh dežel je popolnoma neodvisno od režima, ki vlada v Rusiji. Car je izgubil vojno leta 1905. Leta 1919 in 1920 je Japonska zopet začela to vojno, takoj po zmagi ruske revolucije in vdrla v sibirsko obalne province. Od tega časa naprej ni bilo nikdar več trdnega miru v tistih krajih, in Rusija je ponovno s težkimi žrtvami ugodila rastočim japonskim zahtevam, ter jim pred vsem prepustila mandžurske železnice. Revolucionarna ruska država je čutila, da je mnogo bolj resno ogrožena v Evropi in je radi tega popuščala. Čim pa bo grožnja v Evropi s porušenjem Nemčije odstranjena, je popolnoma jasno, da bo Rusija posvetila takoj mnogo več pozornosti azijskemu delu svojega imperija. Blížajoči se neizogibni padec imperijalistične Japonske je velikanska sreča za sovjetsko Ru-

sijo. Toda še vedno preostane tu vprašanje, kdo bo napolnil praznino, ki bo nastala, ko bosta Anglija in Amerika uničili silo Japonske?

Najbolj ugodna rešitev za Rusijo bi bila, da se političnem pogledu demokratična Japonska država, ter jo potem postavi pod nadzorstvo štirih velesil. Toda mogoče je, da bo prišlo drugače. Japonska bi mogla postati vojaška in pomorska postojanka anglo-saških velesil. Utegnilo bi se zgoditi, da postane Japonska nekako mostič, na katerem bi mogla Amerika spraviti svojo ogromno težo in silo v neposredno bližino novih industrijskih centrov v centralni Sibiriji. Te možnosti pa si Rusija ne more ogledovati brez vznemirjenja.

Na dolgo roko pa je za Rusijo še mnogo bolj važno, kam se bo obrnila Kitajska. Ta dežela ima več kot dvakrat toliko prebivalcev kot Sovjetska unija. Kina ima tudi velika naravna bogastva — tako, da ni nemogoče, da bo Kina v eni ali dveh generacijah najmočnejša sila vse Azije. In meja Kina na Rusijo je neizmerno dolga. S tako državo je najbolje imeti zelo prijateljske odnošaje, ker utegne sicer nekoč postati silen sovražnik. Jamstvo takega prijateljstva bi bila za Ruse odkritosrečna in resnična demokratizacija Kine, z močno levico v političnem življenju in splošni orijentaciji.

Nikakor ni zagotovo, da se bodo stvari razvijale tako — mogoče je, da bo postala Kina igrača v rokah anglo-saških velesil, ali pa da se bo razvijala neodvisno, v smeri avtokracije, nacionalistične, proti-komunistične in Rusiji sovražne. Sovjetska unija ne bi smela, niti mogla trpeti takega razvoja v svoji neposredni bližini, prav kot ne bi mogla na primer Amerika, recimo v Mehiki.

Vse druge zadeve vojne na Tihem oceanu pa so Rusom nevažne. Rusom je popolnoma vseeno, kdo bo vladal v južnem Pacifiku, in tudi kolonialni problemi južnih predelov Azije so mnogo važnejši za Kino kot za Ruse. Varnost in sigurnost v vseh severnih predelih Azije pa je tudi stvar, za katero je vredno plačati visoko ceno. Ako bodo hotele zahodne velesile upoštevati ruske potrebe na Daljnem vzhodu, bo Rusija morala in bo tudi rada priskočila na pomoč in šla v vojno proti Japoniki. Zelo malo verjetno je, da bi se Rusi zadovoljili s tem, da bi posodili baze. Rusija je, dosti silna, da sama dokonča vojno na Tihem oceanu, najbrže v enem samem silnem zamahu. Toda vzrok za to ne bo čisto in nesebično prijateljstvo do njeni evropskih zaveznic — noben narod ne more v vojno iz strogo le sentimentálnih razlogov.

Ako bo torej Rusija posegla v vojno z Japoniki, je verjetno, da bo to storila zato, da si pribori svoje mesto na prostorih Tihnega oceana, ono mesto, ki ji je potrebno z ozirom na njena ozemlja na Daljnem vzhodu.

Slovanski kongres v Pittsburghu

Piše M. I. Lan

Ker želim da poleg delegacije izve tudi širša javnost, kaj in kako se je završila ta naša slovanska manifestacija, bom poskušal podomače opisati svoje vtise.

Taka zgodovinska zborovanja so v domovini opisovali le književniki in pisatelji. Casopisje vseh strank je pripisovalo veliko važnost, posebno če se je opazilo, da se je pričela zbrajati zatirana masa Slovanov. Tu v Ameriki smo toraj imeli 23. in 24. septembra drugi kongres. Vabljenje so bile vse edine, najpošljejo zastopstva. Ker smo Slovenci majhen narod, smo imeli tudi bolj počelo zastopstvo. Od 2.500 delegatov nas je bilo sedemdeset. Gotovo je, da je vsakomur drag čas oditi na kongres. Toda važni časi, ko se bo v bližnji bodočnosti odločila usoda prihodnje generacije slovanov, ta misel je gnala glednjega, da v skupnosti izrazi, kar nam vsem leži na srcu.

Na večer 22. septembra se je napolnilo dva kupeja delegatov v Clevelandu, izmed katerih je bilo največ Čehov. Iz vlaka smo opazili ameriško industrijo obrambe, ki žari v obleke. Posredno živahno pa je opaziti oganjene zublje, ko se bližaj ameriški kovačnici. Saj nam je povedal pittsburghski župan, da se razdalju 60 milj od mesta izdelajo 60 procentov obrambnega jekla. Mesto Pittsburgh sem vedno videl le iz vlaka. Enkrat, to je bilo za časa prve svetovne vojne, sem se vdeležil Jugoslovanskega kongresa, ki se je

vršil v "Monougahela Hall". Leta 1916—19, in 30. novembra sem imel priliko le za silo pogledati si mesto. Omenjena jvovanja ali hotel je že izginil. Mesto se je izpremenilo in tudi ni smo imeli sedaj eno najkrajnejših stavb za zborovanje. Znano je, da je jeklarski magnat Carnegie daroval milijone v kulturne svrhe po celi Ameriki. V Pittsburghu, kjer je imel posebno interese, je pa postavil dvostrano glazbo in umetnosti. Ogromna stavba vsebuje gledališče z razkošno opremo ter muzej, ki vsebuje bogato izložbo. Vse poslopje je okinjano z spomeniki svetovnih začetnikov; razvidno je tudi, da je denar iskal blago in ne obratno, kot je n. pr. pri nas revežih navada. Zato ne manjka ničesar kar si more zamisliti umetniški okus.

Cez cesto se dviga ogromno in krasno poslopje pittsburghske univerze. Videli smo toraj to levo stran mesta in bili ponosni, da se vrši naše zborovanje v tako prominentnem prostoru. Marsikdo si je pa tudi mislil, da je naravnost logično, da zmogućena slovanska masa v tem posloju da duška svojim željam. Kajti na milijone tega rodu so dejansko pripomogli do bogatstva, temu dobrotniku. Med mramornatimi stebri se je pričela zbirati delegacija. Veliki napisi so opozarjali tudi tuje, kaj se ima vršiti. Slovanski govorje, bratje iz širne Amerike so prihajali. Veliki prostor, kjer so par sto ljudi skoraj izgubili, bi skoraj bil prenatrpan, da niso

ljudje jeli zasedati dvorane ali gledališča. Slovanska govornica je udarjala na uho od vseh strani, delo se mi je ako bi te ljudi eden zaprl skupaj pa bi vzelo le en mesec in vsi bi se lahko razumeli v enem povprečnem jeziku, ki bi sam od sebe nastal med nami. Treba bi ga bilo le slovnično napisati pa bi imeli eno slovansko vprašanje rešeno.

Pomoč je potrebna

Pričniški v ponedeljek in do 26. oktobra bodo zastopniki odbora War Chest of Greater Cleveland, obiskali prebivalce mesta in v predmestjih Clevelanda, v nadi, da se bo dosegel cilj \$5.750.000. Dočim je potreba zlasti onih narodov, ki že nad tri leta bijejo bitko za svojo svobodo izpod jarma nacifasizma, vedno velika, pa bo ta potreba sedaj, ko nastopi mrlo zimsko vreme, še toliko bolj velika.

Oni potrebujejo jelo in obleko, potrebujejo zdravila in zdravniško orodje, a kje dobiti če ne od dobrotnih src v Ameriki.

War Chest je del National Funda (Narodnega vojne-fonda), iz katerega sklada se bo letos nudilo pomoč za vzdrževanje USO centrov za ameriško vojaštvo, za pomoč vojnim ujetnikom, potrebnim družinam, vdovam in sirotam v Ameriki, ter za religiozno pomoč beguncem zavezniških dežel.

General Dwight D. Eisenhower, poveljnik zavezniških ekspedicijskih čet, je pisal: "Vsi Američani vedo, da je njih privilegij darovati v narodni in community vojni fond v temu letu osvobojenja."

Naj vaš prispevek nudi zavetje ubogim materam, sirotam in starčkom, kateri se brezupno ozirajo kje bi našli zatišje. posredovanju naših zastopnikov zaprosili zavezniške oblasti, da vam odredi eno ladjo, da popeljemo živež in obleko prav v domovino, kajti pričakujemo, da se nam v kratkem odpre obal morja naše zemlje. Sledil je aplavz in mnogo nas je želelo priti v osebnost stiko z temi fanti, kar se je posrečilo. Eden teh fantov je doma iz Trebovlja, drugi iz Ptuja in Stajerskem, drugi so iz Dalmacije in Srbije. Eden teh pod imenom Magaziničev je celo izdal knjigo "Alluring waves", kjer opisuje borbo naših mornarjev.

Ob razpustu zasedanja popoldanske seje, smo dobili navodila da se naj zberejo zvečer vse grupe po svojih narodnih domovih, kjer bomo lahko iz svoje srede volili zastopstva iz svojih naselbin. Do malega vsi smo imeli namen obiskati slovansko naselbino v Pittsburghu zato smo radevolje odšli. Počasi smo se jeli zbirati. Z veseljem smo opazili, da nas ni tako malo, saj smo opazili rojake iz Chicaga, New Yorka in drugih naselbin. Vodstvo doma nam je pripravilo okusno večerjo v dvoranah, kjer se je pozneje otvorila seja za volitve. Po volitvah smo dobili mnogo pojasnil o splošnem delovanju naših političnih in podpornih ustanov. Da smo bili pa še bolj na jasnem, so nam povedali naši mornarji o svojih doživljajih in razmerah doma. Želel sem, da bi poslušali ta poročila vsi Slovenci v Ameriki.

War Funda (Narodnega vojne-fonda), iz katerega sklada se bo letos nudilo pomoč za vzdrževanje USO centrov za ameriško vojaštvo, za pomoč vojnim ujetnikom, potrebnim družinam, vdovam in sirotam v Ameriki, ter za religiozno pomoč beguncem zavezniških dežel.

General Dwight D. Eisenhower, poveljnik zavezniških ekspedicijskih čet, je pisal: "Vsi Američani vedo, da je njih privilegij darovati v narodni in community vojni fond v temu letu osvobojenja."

Naj vaš prispevek nudi zavetje ubogim materam, sirotam in starčkom, kateri se brezupno ozirajo kje bi našli zatišje.

posredovanju naših zastopnikov zaprosili zavezniške oblasti, da vam odredi eno ladjo, da popeljemo živež in obleko prav v domovino, kajti pričakujemo, da se nam v kratkem odpre obal morja naše zemlje. Sledil je aplavz in mnogo nas je želelo priti v osebnost stiko z temi fanti, kar se je posrečilo. Eden teh fantov je doma iz Trebovlja, drugi iz Ptuja in Stajerskem, drugi so iz Dalmacije in Srbije. Eden teh pod imenom Magaziničev je celo izdal knjigo "Alluring waves", kjer opisuje borbo naših mornarjev.

Ob razpustu zasedanja popoldanske seje, smo dobili navodila da se naj zberejo zvečer vse grupe po svojih narodnih domovih, kjer bomo lahko iz svoje srede volili zastopstva iz svojih naselbin. Do malega vsi smo imeli namen obiskati slovansko naselbino v Pittsburghu zato smo radevolje odšli. Počasi smo se jeli zbirati. Z veseljem smo opazili, da nas ni tako malo, saj smo opazili rojake iz Chicaga, New Yorka in drugih naselbin. Vodstvo doma nam je pripravilo okusno večerjo v dvoranah, kjer se je pozneje otvorila seja za volitve. Po volitvah smo dobili mnogo pojasnil o splošnem delovanju naših političnih in podpornih ustanov. Da smo bili pa še bolj na jasnem, so nam povedali naši mornarji o svojih doživljajih in razmerah doma. Želel sem, da bi poslušali ta poročila vsi Slovenci v Ameriki.

Koliko papirja smo že porabili za malenkostne brezpomembne probleme. Koliko junakov in navdušenih narodnjakov se je že oglašalo pod pretezo, da pomagajo narodu? Narodni trgovci, zdravniki, advokati in mnogo drugih, ki direktno

žive od našega ljudstva. Kje so vsi danes? Tam je sedela Mrs. A. Zalokar iz Chicaga, ki se plemenito udeležuje v tem humanitarnem delu.

Vsako, ki čita te vrstice, pomni, da ta vojna je naša slovanska borba. Da z zmago Nemčijo naši problemi nikakor ne bodo rešeni, kajti Slovenci bolj kot kateri drugi narod Slovovanov, bodo rabili pomoč in le v ozkem prijateljstvu z ostalimi Slovani bo naš razvoj in življenje mogoč.

Zato čast vsem, ki se zavajajo in delajo v teh smernicah. Smelo pa pričakujemo, da se zdravi še mnogo drugih ter se pijejo v vrste sotrudnikov.

Večer v Slovenskem domu slovanski naselbini smo zaključili v živahni družbi in celo zapeli smo nekaj domačih.

Na nedeljo 24. septembra, ko je nadaljevalo zborovanje v činoma z poročili mnogih odborov, pozdravi i. t. d. Prosti bi bilo vse opisati. Kongres je potekel v splošnem zelo lepo in za mene naravnost veličastno na svoj rojstni dan sem se nahajal med vsemi Slovenci in vsega si nisem nikdar želel. Zborovanju popolnoma se je Shanely parku vršil ogromen shod, kjer je nastopil P. V. Nutt, katerega govor je bil poslan po radijskem omrežju v Ameriki.

Vse to je površni opis zborovanja, katerega namen je bil zatišati naše ljudi za medsebojno pomoč ter napeti vse sile, ki smo ameriški državljanji oboroženi v Washingtonu našega največjega prijatelja F. D. Roosevelta. Vsi Slovani bomo imeli na nedeljo 29. oktobra v Pittsburghu svoj slovanski večer v Music Hall. Izreden program, kjer bodo nastopili tudi Slovenci bodo gotovo napolnilo dvorano. Med tem časom se bodo organizirala prva dejanska zborovanja jugoslovanskega ljudstva. Čas prihaja. Naši sovražniki umikajo — upajmo za vsakim danom na plan in danom dajmo kar moremo!

V SPOMIN
DRUGE CELEBNICE SMERTI
GA ISKRENO LJUBLJENSKO
NEPOZABNEGA SOBORNIKA
IN OČETA

Max Leonard

ki je za vedno zatisnil svoja
13. oktobra 1942

Leti dve sta že minila,
kar odšel si ti od nas,
naša hiša zdaj je prazna,
več ne sliši tvoj se glas.

Naj ti večni Bor popravi
tvoje delo in skrbi,
ki si jih za nas imel,
večni mir ti podči.

Zaluzički ostali:

SOPROGA IN OTROCI

GOZDOVNIK

Povest iz ameriškega življenja

Spisal KAROL MAY

(Nadaljevanje)

"To sta dva severoameriška znamenita imena; enemu Velikiorel, drugemu Treskavec. Našel sem ju s Tiburcijem v stepi, ko so hodili za don Estevanovo odpravo. In ko bi bil razun njih še kdo, ki bi se ne bal el-Mestiza in Mani-sangrienta, to ne bi bil drugi ko Sokoljeoko, ta najprevidnejši vseh Komančev."

"Kaj je tako težko?" vpraša Francesko, ki bi bil raz postal junak, kakor oni, katerih imena je slišal.

"Teško ne, a resnično, sennor Francesko. Zastavim vam svojo besedo. Komanč se prime z dvajsetimi talirji, vaše vrednosti, kakor bi se igral. Sicer je pa šel z razbojnikoma, in čuditi bi se bilo, ko bi kdaj ne slišal, da se je z njima sešel."

V tem hipu odskočijo vsi od tal.

"Sennor Avguštín, sennorita Roza!"

Ta klic je bil, ki je s toliko močjo vse dvignil.

Res se je bližala izpod visokih dreves pragozdovih čreda prostih konj, natovorjenih mul, oboroženih pastirjev, za katerimi je bilo videti gospodarja, don Avguštín in njegovo hčer. Prišedši do jezera, ozre se iskaje okoli in mahnišvi z roko, pokaže, kje želi imeti, da se mu napravi taborišče. Ko se je pripravljalo, stopi k vakverom, ki ga vsi spoštljivo in prijazno pozdravijo.

"Tudi Encepez in Pashal!" klikne ugodno presenečen. "No, zdaj bomo čuli še mnogotero dogodkov in pustolovščin."

"Mislim tako, sennor," odgovori prvi; "ker letos smo tam zunaj v savani doživeli toliko tega, kakor poprej ne v dveh letih. Videli smo el Mestiza, Ti..."

"Mešanika? Kje pa?"

"Nekaj daljave od Tubaka, kjer je moral bežati pred nami in Komanči. Dalje spoznali Tiburcija, kneza tra..."

"Tiburcija?" pretrga hitro Rozalita in lične poteze se ji nabero v prijetno in veselo podobo.

To je bilo prvo poročilo po razstanku.

"Kje ste ga videli?" vpraša don Avguštín.

"Tam, v stepi, med Tubakom in Apačevino. Pregarjal je don Estevana de Arečiza v družbi z Velikimorlom in Treskavcem. In nato sem videl Sokoljeoko, Komanča, ki vas pozdravlja, gospodična."

"Mene? Komanč?" vpraša Roza začudena.

"Da. On vam tudi poroča, da

cem in kazalcem desnice, izvedavo pogledujoč sennor Avguštín. "Je li ste videli belega dirjalca travane?"

Don Avguštín je takoj spoznal posebneža.

"Ne, Sir, videl ne, ali upam, da obišče mojo ogradbo. Izvolite li, dotlej biti moj gost?"

"Gost? No, to ne stoji v moji pogodbi. Za take stvari ima skrbeti ta mož tukajle."

"Gotovo vaš majordoma (prvi oskrbnik)."

"Majordoma? Kaj je to?"

"Domači pristavnik," tolmači Wilson.

"Majordoma ali drugače pristavnik — ne briga me nič. Jaz hočem dirjalca, pa nobenega majordoma."

"Dovolite nam, sennor Avguštín, da svoj šotor postavimo v vaši bližini. Meni je ime Edgar Allan Wilson, ter sem vodja temu Siru."

Don Avguštín prikima ter se obrne k hčeri, ki je bila baš pristopila.

"Dobivamo zanimivo družbo. Rozalita: tega sir Wallerstonea pa maester Wilson, ki hočeta ujeti belega travanskega žrebca."

Dekle se nakloni, kakor v zadregi pordešvi, Angležu, ki je prijel lornjon ter jo obudovaje gledal skozi velika stekla.

"Master Wilson!"

"Sir Wallerstone!"

"Kdo je ta miss (gosposodična, dekle)?"

"Sennora Rozalita, vsekako hči don Avguštína."

"Well, vprašajte jo, če jo smem narisati."

"Vi ste risar, sir Wallerstone?" vpraša don Avguštín, ki je bil razumel angleške besede.

"Risar? Ne briga me nič! Jaz potujem po travani, da slikam in da ulovim dirjalca travane. Risal bom miss Rozalito."

"Kakor hitro ste ulovili dirjalca," pridene don Avguštín smejaše; "zdaj si postavljajte svoj šotor, moja družina vam bo pri tem pomagala."

"Ne briga me nič!" Za take reči skrbi tale mož. Tako stoji v pogodbi.

Don Avguštín pa Rozalita se odstranila. Anglež sede mirno na tla, pa čaka, da mu šotor izgotove, v katerem bo počival od trudljive ježe. Wilson stopi k vakverom ter se brž zaplete v živahen pogovor z Encepezom in Pashalom.

"Razbojnika menda nista vedela, kaj je mogoče dobremu plavalcu, sicer bi me bila privezala za čoln. Ko sem bil prišel pod lesovje, tam šele sem dvignil glavo kvišku, sopeč. Sledila sta mi sicer do otoka, a potem sta mislila, da sem utonil."

"In kako dolgo je, da sta se oddaljila?"

"Dobre pol ure bo."

"Dotekli ju bomo," glasi se razjarjeno, "in potem nam ne bosta ušla, kakor si ti njima. A zakaj si bil tako dolgo v vodi?"

"Ker sem se moral šele prepričati, da ni blizu sovražnega bitja. In potem bi si bila mogla razbojnika tudi premisliti, pa vrniti se."

ZENSKJE SUKNJE Naročite si fini FUR COAT ali Sterling sukno iz čisto volnena blaga, direktno iz tovarne po veliko nižjih cenah kakor kje drugje, na WILL CALL pri

BENNO B. LEUSTIG
1034 ADDISON RD.

MOŠT!

Ce želite imeti dober mošt, oglasite se takoj pri nas. — Imamo ga nekaj na razpolago, da vam lahko postrežemo. Se toplo priporočamo.

R. BOŽEGLAV
6010 ST. CLAIR AVE.

ZAVESE Tu si lahko izberete kakoršnekoli vrste zaves, katerih imamo v zalogi nad 300 različnih vzorcev.

ZA POPRAVILA NE RACUNAMO
Odprto ob večerih do 9. ure

Parkwood Home Furnishings
7110 St. Clair Ave. ENdicott 0511
Vprašajte za Jennie Hrovat

Domači mali oglašnik
AVTOMOBILSKA POSTREZBA

RE-NU AUTO BODY CO.
982 East 152nd St.
Popravimo vaš avto in prebarvamo, da bo kot nov.
Popravljamo body in fenderje. — Welding!
J. POZNIK — M. ZELODEC
GLEenville 3830

ELYRIA AUTO REPAIR AND WELDING
Joe Mrhar, lastnik
Towing, Parts, Batteries, Painting Body Fenders
6815—31 SUPERIOR AVE.
ENdicott 9361
Moderna slovenska popravilnica PROJAJAMO TUDI NOVE WILLYS AVTOMOBILE IN TRUKE

GOSTILNA
Frank Mihčič Cafe
7114 St. Clair Ave.
DOBRO PIVO, ZGANJE IN PRIGRIZEK
ENdicott 9359

Superior Body & Paint Co.
Popravimo ogrodje in fenderje. Prvovrstno delo.
Frank Cvelbar
6605 St. Clair Ave. EN. 1633

Louis Seme Cafe
6507 St. Clair Ave.,
Za privatne zabave pokličite EN. 9026
Odprto do 2:30 ure zjutraj

E. 61st St. Garage
Frank Rich, lastnik.
Se priporočamo za popravilo in barvanje vašega avtomobila. Delo točno in dobro.

Three Corner Cafe
1144 EAST 71st ST.
Andy Kavčnik in John Levstik, lastnika
Izvrstno pivo - vino - žganje in okusen prigrizek.
Se priporočamo

CVETLIČARNE
Slovenska cvetličarna
Jelercic Florists
15302 Waterloo Rd.
IVanhoe 0195

Mr. in Mrs. Joe Sustarsic
GOSTILNA
6702 St. Clair Ave.
Postrežemo z izvrstno pijačo in okrepčili

Charles & Olga Slapnik
CVETLIČARNA
Vsakovrstne cvetlice, sveže in v lončkih, ter venci in šopki za vse namene.
6026 ST. CLAIR AVE.
EX. 2134

HECKER TAVERN
John Sustarsic in Frank Hribar
1194 EAST 71st ST.
ENdicott 8866
Pri nas dobite vedno dobro pivo, vino in žganje ter okusen prigrizek.
Odprto do 2:30 ure zjutraj

GASOLIN
STOPAR'S HI-SPEED SERVICE
905 East 185th St.
Official OPA Tire Inspection
Mi imamo avto-raek; najnovjeje napravo za mazanje avtomobilov. Delo garantirano. Se priporočamo.

GAY INN
J. Marn in J. Simčić, lastnika
6933 ST. CLAIR AVE.
Fino pivo, vino in žganje, ter okusen prigrizek.—Za prijetno družbo obiščite nas.

RAZNO
Joseph Mohar & Co.
6721 ST. CLAIR AVE.
HE. 5188
Plumbing, Heating & Electric Sewer Cleaning
Vršimo vsakovrstna plumberska dela.
Dom: 8912 Farmalee Ave., MU. 3770

POZOR, HISSNI GOSPODARJI!
Kadar potrebujete popravila pri vaših poslopih, pri strehi, elekrovih ali inornih, zgledite se pri
LEO LADHA
1336 E. 55th St. HEnderson 7740

JANSA'S CAFE
1297 E. 55 St.
Serviramo najboljše pivo, vino in žganje ter okusen prigrizek. Odprto do 1. ure zjutraj. Se priporočamo za obisk.

"Tudi njemu so postavili šotor in ravno je stopil noter, ko so strežaj tovarno živino razbremenjavali, kar opazijo ob gozdovom robu tolpo, ki je nase vleka vso njih pozornost.

Ceta je sestajala iz dveh jezdecov in jedne tovarne živine. Jeden mož je bil opravljen ves v črtano sivino s širokokrajnim panamcem na glavi in zlato opasanim lornjonom na nosu. Drugi je tical v obleki od ustrojene jelenove ter je ves izgledal kakor mož, ki je videl dosti sveta in ki zna svojo puško prav rabiti.

"Sir Wallerstone!" meni zadnji.

"Master Wilson!" odgovori sivi.

"Tu ne bomo sami."

"Ne briga me nič."

"Kakor vidim, pripravljajo se ljudje konje lovit."

"Ne briga me nič."

"Tudi ne, če vam vzamejo belega dirjalca travane?"

"Bog, tega moram imeti. Če ga bodo hoteli vzeti, morate jih vi vse postreljati, Master Wilson."

"Teга ne storim, sir Wallerstone, ker o tem ne stoji nič v najini pogodbi."

"Well, tedaj pristavimo nov paragraf. Plačam vam 100 dolarjev več. Dajte pogodbo!"

"Za 100 dolarjev ne postreljam teh ljudi."

"Dam vam 200."

"Tudi za 200 ne."

"Well, imate 300."

"Nič tega."

"Bog, vzemite 400."

"Ne za 400, ne za 4 milijone. Kar se tiče streljanja, bo pač ostalo pri najini pogodbi. Jaz skrblim za vašo varnost in nič drugega. Tem ljudem bo treba predstaviti se."

"Dakle pojdimo!"

Bližata se večjemu šotoru, iz katerega stopi don Avguštín, ki ju je bil od daleč opazil.

Wilson: "Sennor, tu je sir Uljem Uelrsten iz Vovčestra."

Gospodar: "Jaz sem Avguštín Pena; ti gozdovi in te travane spadajo k moji haziendi."

Wallerstone: "Ne briga me nič," ter prime za lornjon s pal-

Realizing a life's ambition to be a railroad man, Russell L. Hoak of Elkhart, Ind., banker, arrives at the Englewood station, ending his first run from Elkhart as a brakeman on the New York Central. He is serving only part time.

V blag spomin
PRVE OBLETNICE SMRTI

naše nadvse ljubljene in ninkdar pozabljene mamice

Magdalene Kremžar

Svoje mile oči je za vedno zatisnila dne 15. okt. 1943.

Umrla si nam zlata mama, vedno tako dobra, ljubezniva, in v črni zemlji pokopana, nisi ne ostala sama.

Minulo je leto dni, ko Tebe več med nami ni, v srcih naših je bol, ker zgubili smo najdražje.

Sedaj se raduješ nad zvezdami, in v naših mislih boš vsikdar. Počivaj v miru, draga mama!

žalujoči ostali:
Christine Hočevar, hči;
Pfc. John in Albin, sinova;
Pvt. James Hočevar, zet;
Josephine in Mary, sinahi.
Cleveland, Ohio, 13. okt. 1944

NAGRADE

3 KARTE 50¢

K of P DVORANI
1624 E. 55th Street
en blok južno od Superior Ave.

IGRAMO VSAK VEČER ob 8:30 uri 5 prostih iger ob 7:30 zvečer

25 IGER V SERIJI 25

S tem kuponom dobite 1 prosto karto v seriji

	BELA	ZELENA	RDECA
1 igra napolnjena karta	\$25.00—50.00	\$75.00	\$100.00
9 iger	\$ 5.00	\$10.00	\$ 15.00
2 igri — dvojno	\$ 5.00—10.00	\$15.00	\$ 25.00
6 iger	\$ 6.00	\$12.00	\$ 18.00
2 igri — dvojno	\$ 6.00—12.00	\$15.00	\$ 30.00
4 igre	\$ 7.00	\$14.00	\$ 21.00
1 igra (24ta), napolnjena karta	\$25.00—50.00	\$100.00	\$200.00

Igre se vrše pod pokroviteljstvom The Wilson Charity and Relief Society ter se igrajo po določbah novih povelj mesta Clevelanda.
Avtorizirano po Jerry Eisenberg, pred.

Pristni MONCRIEF deli za popravila... najboljši, ki jih depar more kupiti
Obiščite vašega MONCRIEF prodajalca
The Henry Furnace Co. Medina, Ohio

4 1/2% -- POSOJILO -- 4 1/2%

na
HIŠE IN POSESTVA NA PRVO VKNJIZBO

UGODNOSTI:

- Odpis obresti s dnem plačila na glavnico.
- Denar takoj, kakor hitro so listine v redu.

Predno vprašate drugod obrnite se na
Slovensko Dobrodelno Zvezo
6403 ST. CLAIR AVE. — Tel. ENdicott 0886
Uradne ure vsak dan od 8. zjutraj do 5. ure popoldne razen v sredo in soboto popoldne.

ZNAMENJE ŠTIRIH

LONDONSKA POVEST

ANGLEŠKI SPISAL A. CONAN DOYLE

S pisateljevim dovoljenjem poslovenil D. B.t.n.

(Nadaljevanje)

Spočetka je navadno plačeval z bankovci in zlati, toda kmalu je začel jemati na posodo, in sicer prav velike vsote: Včasih je nekoliko dobil, in to mu je dalo nov pogum; toda kmalu ga je sreča zopet zapustila ter ga pahnila le še v večje dolgove. Po cele dneve je blodil okoli, ves pobit in žalosten, in popival čez mero.

Nekega večera pa je izgubil izredno veliko. Jaz sem sedel ravno v svoji koči, ko se je vračal s stotnikom Morstanom v svoje stanovanje. Oba sta si bila srčna in nerazdružljiva prijatelja. Zdelo se mi je, da major kar besni po toliki izgubi.

"Vse je izgubljeno, Morstan," se je hudoval, "z menoj je pri kraju; najboljše bi bilo, da se kar —"

"Ne bodi neumen, prijatelj," reče Morstan ter ga prime za ramo. "Tudi mene so dobro oskubili, toda —"

To je vse, kar sem slišal; toda strašno mi je rojilo po glavi. Nekaj dni pozneje je hodil major Šolto zamišljen, počasi ob morju. Tedaj pa sem porabil to lepo priliko ter sem ga nagovoril.

"Za dober svet bi vas rad poprašal, gospod major," sem znil.

"Kaj pa, Jonatan?" me je vprašal ter potegnil smodko iz ust.

"Nekaj bi vas rad vprašal, gospod major. Kdo bi bil neki vreden, da bi se mu smel izročiti neki skrit zaklad? Jaz namreč vem, kje leži skritega okoli pol milijona, in ker ne morem sam do zaklada, sem mislil, da bi bilo najbolje, da ga izročim naši državni blagajni; mogoče bi mi kazeno zato prikrajšali."

"Pol milijona, Jonatan?" se je začudil z odprtimi ustni. Pri tem pa me je ostro pogledal, kakor bi se hotel prepričati, če govorim resnico.

"Gotovo, gospod; cel kup dragih kamenov in biseroj je shranjenih ondi, ki čakajo srečne roke. Zanimivo pa je pred vsem to, da je pravi njihov lastnik izgnan iz dežele in brezčasten ter jih ne more nikakor nazaj zahtevati; tako je torej zaklad tistege, ki prvi pride ponj."

"Državi ga izročite, Jonatan, državi," je odgovoril jecljaje. Toda le s težavo je spravil te besede iz ust, in takoj sem izpoznal, da ga imam v kleščah.

"Kaj ne, gospod major, vi mislite, da bi bilo najbolje, če vse povem višjemu vojaškemu poglavarju?" sem mu rekel popolnoma mirno.

"Pred vsem pazite, da se ne prenaaglate, česar bi se pozneje mogoče kesali, Jonatan. Povejte mi prej vsō stvar natanko."

Ves dogodek sem mu pripovedoval, samo toliko sem predrugačil, da ni mogel spoznati, kje je zaklad skrit. Ko sem končal, je stal kot lipov bog ter se globoko zamislil. Iz miganja njegovih ustnic sem spoznal, kako ga je imelo.

"To je zelo važna stvar, Jonatan," se je slednjič oglašil. "O tem ne smete niti besedice nikomur črhiniti; kmalu se poimeniva o tej stvari dalje."

Čez dva dni pa pride s svojim prijateljem stotnikom Morstanom v tihi noči s svetilko v roki in mojo kočjo.

"Rad bi videl, da bi tudi stotnik Morstan slišal vso zgodbo iz vaših ust," mi reče Šolto.

"Prav rad," sem odgovoril ter povedal vso stvar še enkrat. "Meni se zdi to popolnoma verjetno," je pripomnil Šolto.

"Kaj pa ti misliš, Morstan, ali naj se lotimo stvari?"

Stotnik je prikimal. "Poslušajte, Jonatan," je rekel major, "s prijateljem sva se o tem pogovarjala in slednjič sva prišla do zaključka, da ta vaša skrivnost države prav nič ne briga, ampak je vaša zasebna zadeva, s katero lahko napravite, kakor v am je ljubilo. Midva sva takoj pripravljena, da vam pomagava, kakor hitro se o celi reči pogovorimo in zedinimo."

Trudil se je, da bi govoril mirno, malomarno, toda njegove oči so se svetile od vznemirjenja in pohlepnosti.

"E no, kar se tega tiče, gospoda," sem odgovoril, navidezno sicer mirno, toda v resnici nič manj vznemirjen ko ona dva, "dam vama samo en pogoj, ki bi ga stavil vsak mož na mojem mestu: zahtevam namreč samo to, da rešita mene in moje tri tovariše. Potem vaju pa vzamemo v svojo sredo ter vama damo eno petino zaklada, ki si ga lahko med seboj razdelita."

"Hm," je mrmral Šolto, "eno petino. To ni baš preveč."

"Na vsakega bi prišlo okoli petdeset tisoč funtov šterlingov."

"Ali kako naj pa vas oprostiva? To je nemogoče, kar zahtevate."

"Nikakor ne," sem odgovoril. "Vsako najmanjšo stvarco sem dobro premislil. Jedina zapreka našega bega je ta, da ne moremo dobiti nobene pripravne ladjice za pot in tudi ne dovolj živeža. V Kalkuti ali v Madrasu je pač veliko jadrnic in drugih ladjic, ki bi prav dobro služile našim naklepom. Pripravite torej ladjico! Ponoči nas pustite do obrežja in v ladjo; prepeljemo se potem na suho, in vidva dobita svoj delež."

"Ako bi bili samo vi," je mrmral Šolto.

"Nobeden ali pa vsi," sem odgovoril jaz. "Prisegli smo namreč, da bomo delali drug za drugega."

"Vidiš, Morstan," reče Šolto, "Jonatan je mož beseda. Nikakor se ne bo ločil od svojih prijateljev. Mislim torej, da mi smema zaupati."

"To sicer ni prijetno delo," je odgovoril Morstan, "vendar nama bo denar ravno prav prisel, da rešiva svojo oficirsko čast."

"No, dobro," reče major, "pomagati vam hočeva, kolikor bo v naši moči. Predvsem se pa seveda morava prepričati, če je vaša zgodba resnična. Povejte mi torej, kje je zabor skrit, in jaz si bom vzel dopust ter takoj odinil v Indijo, da stvar preiščem."

"Ne tako hitro," odgovorim osorno, "prej se še moram prepričati, če so moji trije tovariši s tem zadovoljni. Saj vama povem, da se pri nas pravi: 'vsi štirje ali pa nobeden.'"

"Neumnost," se razjezi Šolto. "Kaj imajo ti trije črni potepuhi pri tej stvari opraviti?"

"Črni ali beli," odgovorim jaz, "mi držimo skupaj, pa je!"

"Da ob kratkem povem: kmalu smo se sešli še enkrat, in sedaj so bili tudi Mohamed Singh, Abdullah Khan in Dost Akbar navzoči. O stvari smo se še enkrat pogovorili in prišli slednjič do zaključka. Častnika sta dobila vsak po en naris trdnjave, in v narisu je bil natanko znamenovan kraj, kje je zaklad skrit. Major Šolto naj bi šel v Indijo in se prepričal o tem, kar smo mi zatrjevali, zaklad pa naj bi pustil pri miru, kjer je. Potem pa naj bi poskrbel ladjico z vsemi potrebščinami ter jo poslal na otok Rutland, kjer bi ga

mi pričakovali na obrežju. Potem naj bi on zopet nastopil svojo službo, stotnik pa naj bi prosil za dopust. Z njim naj bi se mi potem sešli v mestu Agri, razdelili zaklad ter mu oddsteli dogovorjeno petino. Vse to smo zapečatili z vsakovrstnimi slovesnimi prisegami, kar se jih le more človeški um izmisliti in jezik izgovoriti: Celo noč sem sedel in risal, in ko se je že jelo daniti, sta bila gotova novo obrisa, podpisana z "znamenjem štirih" ter z imenom mojim in mojih treh tovarišev.

"Toda moje dolgo pripovedovanje vas je gotovo že utrudilo, gospodje, in gotovo že težko pričakujete, da bi me prej ko mogoče spravili pod ključ. Končati hočem, kolikor mogoče kratko. Sleparski Šolto se je napotil v Indijo in se ni več vrnil. Stotnik Morstan mi je kmalu potem pokazal njegovo ime med potniki nekega parnika. Stric mu je bil umrl in mu vse premoženje zapustil; vzlic temu pa je bil tako nesramen, da nas je vseh pet grdo osleparil. Kmalu nato je šel Morstan v Agro ter videl, kakor smo tudi pričakovali, da je slepar zaklad res odnesel.

Slepar je pobral vse, ne da bi izpolnil le en sam pogoj izmed vseh, pod katerimi smo ga odposlali.

(Dalje prihodnjič)

NORWOOD THEATRE
6210 St. Clair

ZADNJIKRAT NOCOJ
Fred MacMurray-Barbara Stanwyck
"DOUBLE INDEMNITY"

Sobota, 14. okt.—Samo en dan
Gene Autry
"IN OLD MONTEREY"

Michael O'Shea — Anne Shirley
"MAN FROM FRISCO"

Nedelja—ponedeljek, 15.—16. okt.
Pat O'Brien
"MARINE RAIDERS"

Samo popoldne
"SWINGING IN THE SADDLE"

Torek—sreda, 17.—18. okt.
Jekl Davis
"KANSAS CITY KITTIE"

Vernonica Lake
"HOUR BEFORE DAWN"

Četrtek — petek — sobota,
19.—20.—21. okt.
Bing Crosby
"GOING MY WAY"

Izrezite ta oglas in ga shranite za pregled glede predstav v tednu

USED FAT MAGIC

USED FAT
CONVERTED INTO GLYCERINE

GOES INTO OPIATES TO EASE PAIN

Mali oglasi

Pozor!

Naznanjam, da imam naprodaj močno in veliko prešo, na katero se na enkrat spreša pol tone grozdja, spodnji del je okovan z bakrenim limom, da ničesar ne teče ven postrani. Kdor želi kupiti naj se zgasi pri JOHN BENCIC, 1371 E. 41 St.

Prijatelj's Lekarna
ST. CLAIR AVE. VOGAL E. 68 ST.
PRESCRIPTION SPECIALISTS
ENdicut 4212
Zastojni pripravljamo na dom

FANTJE IN MOŽJE!
V naši trgovini dobite vedno najboljše spodnje perilo, srajce, kravate, klobuke in druge stvari.
IZDELUJEMO OBLEKO PO MERI
JOHN MOCNIK
772 East 185th St.

Why Pay More?
CLEVELAND TRUST PERSONAL LOANS
ARE LOW-COST EASY TO ARRANGE

The Cleveland Trust Company
THE BANK FOR ALL THE PEOPLE
50 YEARS OF BANKING USEFULNESS
★ 1894-1944 ★
Kupujte vojne bonde in vojno-varovalne znamke, da bo čimprej poraženo osiše in vse, kar ono predstavlja!

Mali oglasi

3 odrasle osebe

iščejo stanovanje s 4 sobami in kopalnico, med E. 55 St. in E. 79 St., spodaj. Kdor ima za oddati, je prošena, da sporoči na naslovu 3934 St. Clair Ave.

Stanovanje

s 4 sobami se odda v najem mirni družini. Nahaja se na 1010 E. 63 St. Zglasite se je pri lastniku na omenjenem naslovu, spredaj, spodaj.

Prazno

Hiša odprta na ogled vsaki dan od 10. zj. do 8. zv. Moderna hiša za eno družino, 6 sob, stara okrog 12 let, kot nova. Nahaja se na 1191 E. 175 St., blizu Groveswood.

Naprodaj je

trgovina z modnim blagom, klobuki in nogavicami. \$500 tedenskih dohodkov; nobenih tekmecev. Najemnina nizka, stalni odjemalci. Proda se radi solastništva. Zglasite se med 2. in 4. uro popoldne na 8926 Buckeye Rd.

Moški in ženske

ki morajo nositi opore (trusses) bodo dobro postreženi pri nas, kjer imamo moškega in ženske, da umerita opore. Lekarna je odprta ob nedeljah.

Mandel Drug Lodi Mandel

PH. G., PH. C. SLOVENSKI LEKARNAR
15702 Waterloo Rd.
Cleveland, Ohio
Lekarna odprta: Vsak dan od 9:30 popoldne do 10. zvečer. Zaprta ves dan ob sredah.

Popravljamo pralne stroje vseh vrst. — Imamo tudi vse dele (parts) v zalogi, kakor tudi razne električne predmete in druge stvari za vaš dom.

Northeast Sales & Service

819 E. 185th St.
KE. 5700

HOEDL'S MUSIC HOUSE

7412 St. Clair Ave.

Hišni predmeti in godbeni instrumenti

Mi plačamo najvišjo ceno za vašo staro harmoniko ali drugi godbeni instrument.
HEnderson 0139

Zavarovalnino

proti ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam itd.
preskrbi
JANKO N. ROGELJ
6208 SCHADE AVE.
POKLICITE:
ENdicut 0718

A. MALNAR CEMENT WORK

1001 E. 74 St. ENd. 4371
NAPRODAJ IMAMO zelo okusne zimske hruske
Pridite jih sami iskati
JOS. TISOVEC
DAYTON RD., MADISON, O.

Avtna zavarovalnina
za 5 ali 10 tisoč dolarjev "Liability" za samo \$20.
Nova državna postava zahteva, da ima vsak voznik avtomobila zavarovalnino na avtu. Za nadaljna pojasnila se obrnite na
MIHALJEVICH BROS. CO.
6424 St. Clair Ave.

Za delavce Za delavce

Snazilke

POSEBNO DOBRI POGOJI ZA ŽENSKE ZA ČIŠČENJE

Prijazno delo v izvrstnem downtown posloplju z uradi. Izborne delovne razmere.

ZGLASITE SE PO 6.30 URI ZVEČER IN VPRAŠAJTE ZA PREDDELAVKO

pri

THE EAST OHIO GAS CO. East Sixth & Rockwell

THE TELEPHONE CO. POTREBUJE ŽENSKE ZA OSKRBNICE

za posloplja v downtownu
Polni čas šest večerov v tednu od 5.10 pop. do 1.40 zj.
Najboljša plača od ure v mestu — Stalno delo
Zahteva se izkaz državljanstva — Zglasite se
Employment Office, 700 Prospect Ave., soba 901
od 8. zj. do 5. pop. dnevno razven ob nedeljah
The Ohio Bell Telephone Co.

Mali oglasi

CE POTREBUJETE novo streho ali pa če je treba vašo streho popraviti, se obrnite do nas. Izvršimo velika in majhna dela na trgovskih poslopljih in domovih. Brezplačni proračuni.
Universal Roofing Service
1106 St. Clair Ave. — CH. 8376-8377
Ob večerih: ME. 4767

Hiše naprodaj

6 sob za eno družino, garaža, kokošnjak, lota 50x150; na 877 E. 237 St., v Euclidu. Cena \$5.800. Ta hiša bo kmalu prazna.

Nova hiša, štiri sobe, vse inštalirano. Veliko podstrešje, lota 62x100, na 19605 Mohawk Ave., pri E. 185 cesti. Cena je jako zmerna.

6 sob za eno družino, na 22275 Beckford Ave., v Euclidu. Cena \$6.000.

4 sobe bungalov na 21951 Westport Ave., v Euclidu. Cena \$5.500.

Hiša 8 sob za 2 družini, fornez, kopalnica, velika lota, na 1786 E. 47 St. Cena \$3.500.
Za podrobnosti pokličite

L. Petrich

19001 Kildeer Ave. IV. 1874

SOUND SYSTEM INDOOR OR OUTDOOR
Posebni popust za društva
B. J. Radio Service
1363 E. 45 St. — HEnd. 3028

ZIMSKA OKNA

Prihranite kurivo — preprečite prepithe
10 oken povprečne mere inštaliramo za \$75.00
Popravljamo strehe
John Saletel — LI. 5262

KROJAČI

Potrebujemo več mož, izkušeni na popravilih moških in ženskah oblekah. Za polni čas.

Tedenska plača

Zglasite se na

Employment Office
The Halle Bros. Co.
E. 12th & Euclid

Strojni operator

LESNI DELAVNICI
Tudi moškega za splošna dela

Visoka plača od ure poleg overtime. Stalno delo.

Atlas Stencil Files

INC.
12205 St. Clair Ave.
PO. 3500

Mali oglasi

Dodge Coupe 1934
zelo dobro ohranjen in zglede kot nov, se proda za \$250. Vprašajte se na 474 E. Main St., Madison, O. Route 84.

Hiša naprodaj

11705 Ablewhite Ave., od Edgely Rd., severno od St. Clairja. Za dvoje stanovanj, po 5 in 6 sob, garaža za 2 avta. Vse naprave predelano. Proda se, da se uporabi di zapuščino. Cena \$7500.

London Lights Go on Again

A group of five-year-olds gaze at what is a most unusual spectacle to them. They see the lights of London go on for the first time. London recently changed from a complete black-out to a dim-out. After five years of darkness even a dim-out seems bright, and the fear of air raids is a thing of the past to most of them.

Ustanovljeno 1908
ZAVAROVALNINO VSEH VRST VAM TOČNO
PRESKRBI
Haffner Insurance Agency
6106 St. Clair Ave.